

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Redactioneel

Over de wenselijkheid van naamsverandering

What's in a name?

Al een tijd denken de leden van het bestuur en de redactie na over een passende strategie om de psychoanalytische psychotherapie actiever in ons tijdschrift te betrekken. De redactie kijkt erg uit naar gevalsbesprekingen, theoretische beschouwingen en wetenschappelijke artikelen uit het brede veld van de psychoanalytische therapie. Een voorbeeld van onze inspanningen is het themanummer 2015-4. In de toekomst zullen ook redactieleden worden aangezocht die geen psychoanalyticus zijn, op grond van hun bijzondere bekwaamheid en ervaring in de psychoanalytische therapie. Binnen deze strategie wordt de vraag geopperd of een naamsverandering van ons tijdschrift aangewezen is. Een nieuwe naam zou kunnen zijn: Tijdschrift voor Psychoanalyse en Psychoanalytische Psychotherapie.

Maar toch eerst een reflectie over naamsverandering.

Een naam is een uiterst belangrijk gegeven. Een naam dient ter aanduiding en garandeert continuïteit. De naam van ons tijdschrift zorgt ervoor dat het een plaats verwerft in het professionele en wetenschappelijke veld dat bevolkt wordt door andere tijdschriften. Via de naam krijgt het een vaste identiteit door de geschiedenis heen, wat leidt tot bekendheid en faam. Een naam heeft als doel te binden, te verenigen, bij te dragen aan samenhang: een aantal fenomenen waarvan de betekenis niet bekend is en die in een constante conjunctie staan met elkaar worden via een naam samengebracht en benoemd. Ons tijdschrift heeft ooit de naam <Tijdschrift voor Psychoanalyse> gekregen van een groep van beroepsbeoefenaars (overwegend psychoanalytici) en leden van welbepaalde stichtingen en verenigingen die een samenhang tot stand wilden brengen: dankzij ons tijdschrift kunnen auteurs eigen klinische, wetenschappelijke en culturele opvattingen die ze een tijdlang privaat of in kleine groep koesteren publiek maken en delen met geestgenoten uit het Nederlandse taalgebied, wat de aanzet kan vormen tot een wetenschappelijk debat. Er is een redactieraad die als derde instantie fungeert en toeziet of inzendingen aan het ideaal van de opdracht voldoen.

De laatste jaren is er veel veranderd in het psychoanalytische landschap. Sinds kort hebben de Nederlandse psychoanalytische verenigingen besloten te

fuseren tot één vereniging. Dit is een ontwikkeling waarbij wij willen benadrukken dat wij naast de psychoanalyse de psychoanalytische psychotherapie zien als essentieel onderdeel van het tijdschrift, dat juist een uniek initiatief is en getuigt van een constructieve samenwerking tussen psychoanalytische scholen, verenigingen en stichtingen met zeer verschillende denktradities. Een aanzienlijk deel van onze lezers beoefent niet langer de klassieke kuur, maar verricht psychotherapie, doet aan onderzoek, verdiept zich in culturele en maatschappelijke thema's en vervult onderwijstaken. Bovendien bevindt ons tijdschrift zich op een snijvlak tussen Angelsaksische en francofone analytische tradities, wat tot wederzijdse bevruchting kan leiden, maar ook ideologische conflicten kan uitlokken.

We stellen ons de vraag of naamsverandering van ons tijdschrift kan leiden tot een grotere samenhang tussen beroepsbeoefenaars. Als ik kennisneem van de procedure in verband met naamsverandering in België bij familienamen of voornamen en dit toepas op ons tijdschrift, zie ik nieuwe kansen en valkuilen. We veranderen niet om de haverklap van naam. Naamsverandering is een uitzonderlijke maatregel. Zullen we er geen spijt van krijgen? Hebben we genoeg inzicht in de onbewuste motieven en de institutionele dynamiek die aan de basis ligt van naamsverandering? Is er geen andere oplossing te bedenken om een nauwe samenhang en een betere communicatie tussen psychoanalytici en psychotherapeuten mogelijk te maken, zodat beide groepen zich blijvend herkennen in de huidige naam van ons tijdschrift die kort en kernachtig is? Naamsverandering kan niet zonder doorslaggevende redenen, de keuze van een nieuwe naam dient gemotiveerd te zijn. Een belangrijke reden om een bedrijfsnaam te wijzigen is een gewijzigde groeistrategie of een herpositionering binnen het professionele landschap. Een andere overweging is dat de verandering van de familienaam bijvoorbeeld geen recht is, wel een gunst die bij koninklijk of ministerieel besluit wordt verleend. Naamsverandering kan blijkbaar niet doorgevoerd worden zonder de erkenning door een hogere instantie. De beslissing van naamsverandering van ons tijdschrift kan enkel genomen worden als we het akkoord hiertoe krijgen van de besturen van de participerende verenigingen. Moeten we ons ook niet afvragen of een nieuwe naam aanleiding kan geven tot verwarring? Kan het onze belangen of die van derden schaden? Er is ook de praktische realiteit: een naamsverandering brengt kosten met zich mee, er gaat een procedure aan vooraf die tijd en overleg vraagt, er zijn consequenties voor onze zichtbaarheid en vindbaarheid met betrekking tot onlinecommunicatie. Dit is extra werk voor de uitgever, wat dus ook financiële implicaties zal inhouden: de website moet veranderen, de layout van het tijdschrift moet gewijzigd worden, onze positie op het internationale podium verschuift (PEP-Web).

De functie van de naam van ons tijdschrift is vooral ontdekt te worden door een breed publiek van auteurs en lezers die actief zijn in het brede veld van de menswetenschappen, de psychiatrie en de cultuur- en taalwetenschappen.

Hierbij doe ik een oproep aan onze lezers om te reageren. Wat denken jullie, lezers en auteurs, van de naam van dit tijdschrift? Vinden jullie dat een naamsverandering nodig is nu het analytische landschap is gewijzigd? Wie doet een voorstel voor een spitse en korte naam die recht doet aan het wetenschappelijke, klinische en multidisciplinaire karakter van ons tijdschrift? We kijken verlangend uit naar jullie suggesties alvorens ons verder te beraden.

¶ *Afscheid*

Begin juni 2016 nam Christine Franckx afscheid na acht jaar redacteurschap. Christine was bijzonder actief als boekenredacteur en heeft in deze functie veel belangrijk werk verricht. Daarnaast was ze een productief auteur met tot op heden zesentwintig bijdragen in ons tijdschrift, waarvan zes artikelen. Als redactielid hield ze van een heldere lijn, was ze niet bang voor confrontatie en was ze allergisch voor ontoegankelijke theoretische beschouwingen. Haar pragmatische aanpak werd zeer gewaardeerd.

Ik bedank Christine voor haar inzet en haar betrokkenheid bij het tijdschrift en vooral voor de aangename samenwerking.

In haar plaats treedt Myriam Van Gael toe tot de redactie. Zij heeft een lange redactionele ervaring en is gerespecteerd op het vlak van de psychoanalytische psychotherapie in Vlaanderen. We heten Myriam van harte welkom.

Marc Hebbrecht